

Tillæg nr. 4 til
Råstofplan 2012 for Region Syddanmark

Råstofgraveområde ved Ødis-Taps i Kolding Kommune

Oktober 2015

Forord

Forsyning med råstoffer til byggeri, veje, diger og andre infrastrukturanlæg er grundlæggende for den fortsatte udvikling og velstand i Region Syddanmark. Regionen har til opgave at gennemføre en kortlægning af råstoffer og etablere den overordnede planlægning af den fremtidige indvinding.

Det skal samtidig sikres, at der er balance mellem behovet for at skabe vækst og udvikling og hensynet til natur, miljø og levevilkårene for befolkningen lokalt, hvor råstofferne indvindes. Råstofplanen er et led i at skabe denne balance.

Regionsrådet har med vedtagelsen af Råstofplan 2012 fastlagt strategien for de kommende års forsyningsstruktur. Strategien kan opsummeres i to hovedpunkter:

- Regionens fire delområder: Sønderjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og Fyn skal være selvforsynende med sand, grus og sten
- Forsyningshorisonten indenfor graveområderne skal svare til efterspørgslen i to planperioder (24 år) i hvert af de fire delområder

Ved udarbejdelsen af råstofplan 2012 lykkedes det ikke at opfylde målet om udlæg af graveområder til 24 års forbrug på Fyn og i Sydvestjylland. I Trekantsområdet er der kun akkurat balance mellem ressourcer og vurderet behov. Derfor har Regionsrådet tilkendegivet, at Region Syddanmark vil være indstillet på at udarbejde tillæg til råstofplanen med nye graveområder i planperioden i disse dele af regionen.

Særligt i Sydvestjylland, men også i Trekantområdet er der således behov for yderligere graveområder til sikring af en fortsat stabil forsyning med råstoffer. Derfor har Regionsrådet behandlet et forslag til et nyt graveområde i Kolding Kommune, som skal være med til at sikre fremtidens råstof-forsyning.

Med dette udgangspunkt fremsættes nu tillæg nr. 4 til råstofplanen for et råstofgraveområde ved Ødis-Taps i Kolding Kommune.

Stephanie Lose

Regionsrådsformand

Jørn Lehmann Petersen

Formand, Udvalget for miljø, jordforurening og råstoffer

Indhold

1	Planprocessen	6
2	Udlæg af nyt graveområde ved Ødis- Taps.....	7
3	Ansøgning om tillæg til Råstofplan 2012	9
4	Indkomne bemærkninger, ideer og forslag	10
5	Råstofplanlægning i Region Syddanmark	11
6	Miljøvurdering af forslag til tillæg nr. 4 til Råstofplan 2012 (miljørapporten).....	12
6.1	Ikke teknisk resumé af miljørapporten	14
6.2	Råstofindvinding	15
6.3	Bebyggelse og infrastruktur	17
6.4	Landskab og fortidsminder.....	19
6.5	Naturinteresser	22
6.6	Vandmiljø	24
6.7	Nul-alternativet	27
6.8	Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger.....	27

1 Planprocessen

Dette tillæg til råstofplan 2012 omhandler et nyt graveområde mellem Ødis og Taps i Kolding Kommune. Udarbejdelse af et råstofplantillæg følger samme procedureregler som ved udarbejdelse af selve råstofplanen.

Tillægget er udarbejdet på baggrund af en ansøgning. Tillægget indeholder en miljørapport i.h.t. Lov om miljøvurdering.

Ansøgningen har været udsendt i forhøring (indkaldelse af idéer og forslag) ved offentlig annoncering på Region Syddanmarks hjemmeside fra 17. december 2013 til 26. februar 2014. Region Syddanmark har ikke modtaget bemærkninger til området ved den offentlige forhøring.

Regionsrådets forslag til tillæg blev vedtaget d. 29. september 2014 og har, i henhold til §6a, stk.3 i råstofloven, været udsendt i offentlig høring i 8 uger. Det foregik i perioden 13. oktober - 9. december 2014.

Samtidig med den offentlige høring har forslaget været i partshøring hos lodsejere, der har ejendomme indenfor det planlagte graveområde og beboere i boliger nærmest området.

Der er i høringsperioden modtaget 7 bemærkninger, den ene med 169 medunderskrivere.

Efter høringsfasen har regionsrådet taget stilling til forslaget og de indkomne bemærkninger.

Regionsrådet har den 23. november 2015 endeligt vedtaget tillæg nr. 4 til råstofplan 2012.

Regionsrådets beslutning kan påklages til Miljø- og Naturklagenævnet, dog kun vedrørende retlige forhold. Klageperioden er 4 uger fra offentliggørelsen af det endeligt vedtagne plantillæg.

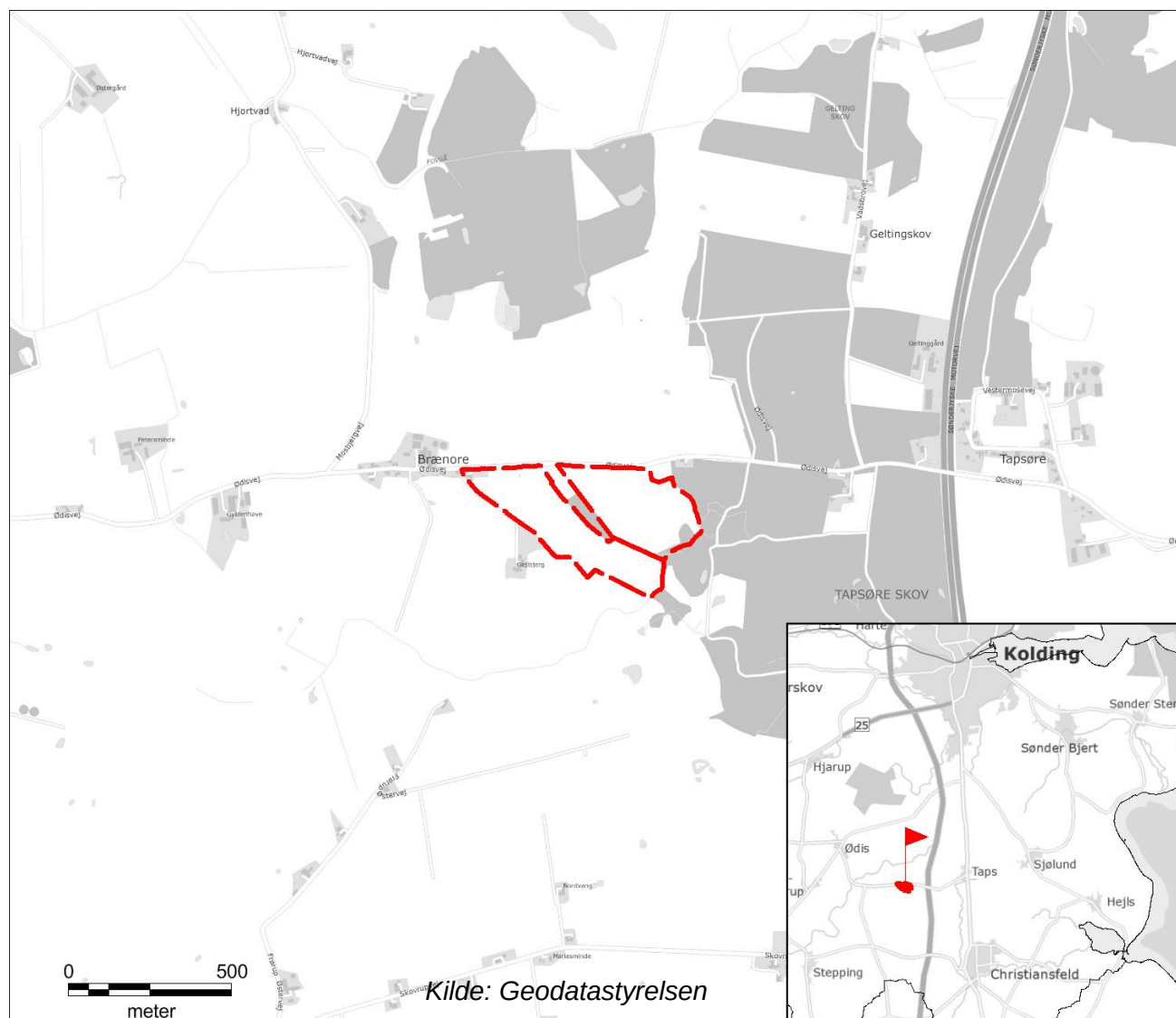
Tillægget til Råstofplan 2012 kan ikke træde i kraft før klagefristen er udløbet eller før Natur- og Miljøklagenævnet har taget stilling til eventuelle klager.

Der henvises i øvrigt til "Råstofplan 2012 for Region Syddanmark" der kan ses på regionens hjemmeside <http://regionsyddanmark.dk/wm214124>.

2 Udlæg af nyt graveområde ved Ødis- Taps

På baggrund af en samlet vurdering af de samfundsmæssige hensyn, der er nævnt i råstoflovens §3, og på baggrund af den indkomne bemærkning ved høringen af forslaget til plantillæg, har regionsrådet vedtaget tillæg nr.4 til råstofplan 2012 for et graveområde for sand, grus og sten mellem Ødis og taps i Kolding Kommune. Det vedtagne graveområde er vist på nedenstående kort.

Det er en forudsætning for udlægget af graveområdet, at beskyttelsen af grundvandet tilgodeses ved efterbehandlingen af arealet.

Det vedtagne graveområde er markeret med rødt.

Regionsrådet skal ifølge råstofloven tilstræbe en råstofforsyning på et bæredygtigt grundlag under hensyntagen til natur og miljø.

I Trekantområdet vurderes det, at der kun akkurat er ressourcer til at opfylde målet om sikker råstoforsyning i Råstofplan 2012. Regionsrådet vurderer, at det ansøgte kan medvirke til at dække efterspørgslen efter råstoffer med en tilstrækkelig kvalitet i Vejen Kommune i Sydvestjylland og i Kolding og Vejle Kommuner i Trekantområdet.

Inden for området er der få andre sektorinteresser og relativ stor afstand til nærmeste samlede bebyggelse. Udover ejendomme der tilhører ansøger, er der fire boliger inden for 100 m. Regionsrådet vurderer, at de miljømæssige gener og risici ved råstofindvinding kan imødekommes med vilkår for indvinding og efterbehandling.

Råstofplan 2012 for Region Syddanmark indeholder i kapitel 4 et sæt retningslinjer for indvinding og efterbehandling, som vil være gældende for det foreslåede graveområde. Retningslinjerne har til formål at sikre en bæredygtig råstofindvinding, dvs. en optimal udnyttelse af råstofforekomsterne under hensyntagen til natur og miljø samt nabobebyggelser.

Hensyn til nabobebyggelse og andre interesser i området vil blive varetaget gennem vilkår i en senere gravetilladelse. Vilkår i gravetilladelsen vil afhænge af den konkrete ansøgning. Sammen med gravetilladelsen fastlægges ligeledes vilkår for efterbehandling, og en detaljeret plan for efterbehandling skal godkendes af myndighederne.

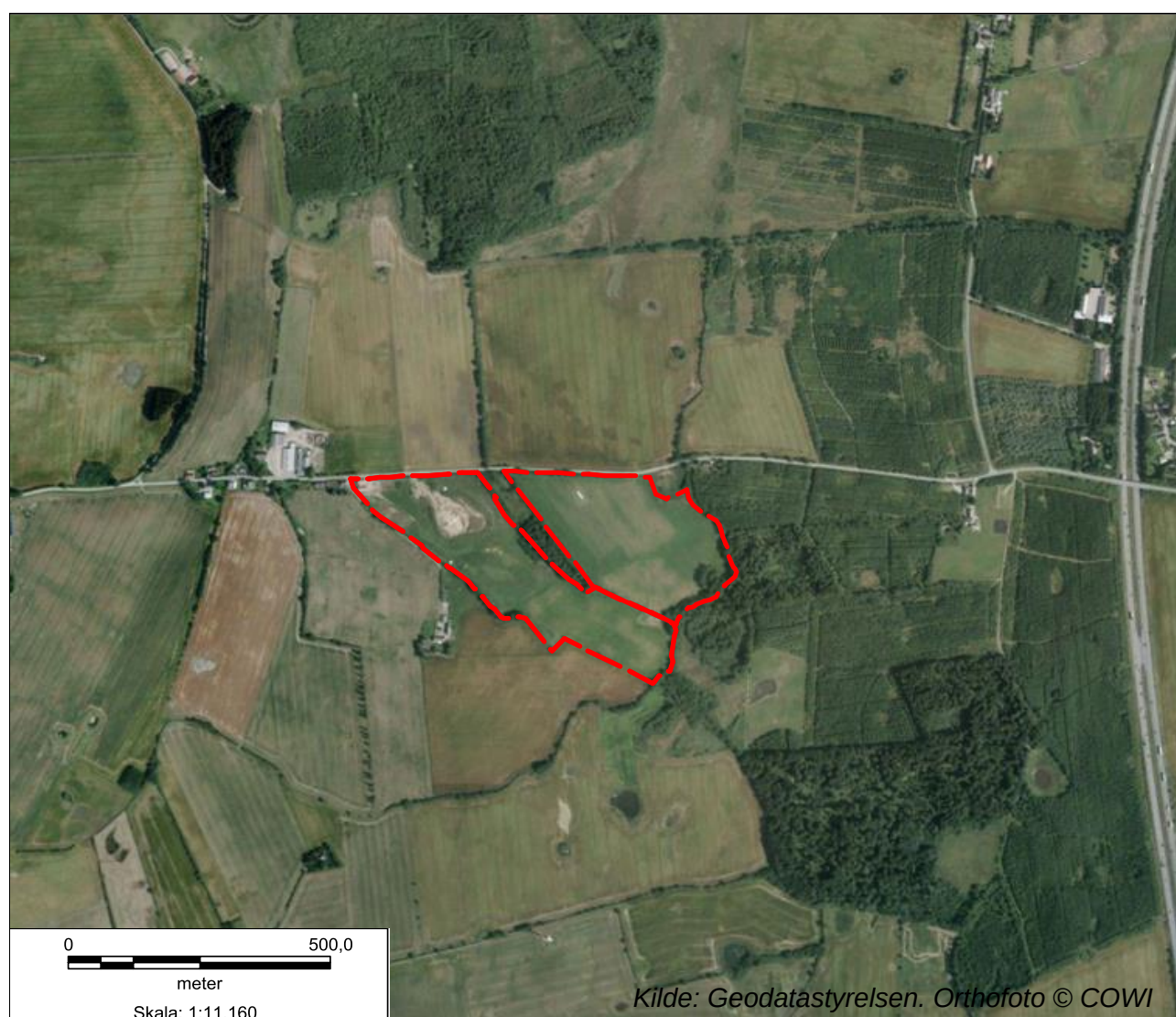
Graveområdet anvendes i dag primært til landbrugsformål. Arealet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men uden for aktuelle indvindingsoplande. Det vurderes, at grundvandet kan beskyttes ved for eksempel efterbehandling af graveområdet til ekstensivt landbrug, skov eller natur uden brug af pesticider og gødningsstoffer.

3 Ansøgning om tillæg til Råstofplan 2012

Ejerne af matr.nr. 1d og 1h Brænøre By, Taps, har ansøgt om udlæg af nyt graveområde på i alt 16 ha på de to matrikler.

Området ligger 4,5 km sydøst for Ødis med 3 km til landevejen mellem Kolding og Christiansfeld. Der er ca. 7,5 km til nærmeste motorvejstilkørsel. Der har tidligere været gravet grus uden tilladelse på en del af matr.nr. 1d, og denne del fremstår stadig uden efterbehandling, mens en del anvendes som hestefold. Den resterende del af det ansøgte område er i dag landbrugsjord.

Ansøger har fået udført 11 borer med boreprofiler 55 sigteanalyser indenfor det ansøgte område.

4 Indkomne bemærkninger, ideer og forslag

Forslaget til graveområde har været udsendt i forhøring ved offentlig annoncering på Region Syddanmarks hjemmeside fra den 17. december 2013 til 26. februar 2014. Region Syddanmark har ikke modtaget bemærkninger til området ved den offentlige forhøring.

Der er indkommet et høringssvar til redegørelsen for råstofforsyningen, som blev fremlagt i høring sammen med indkaldelsen af idéer og forslag. Høringssvaret beskriver mangelsituationen i Trekantområdet og især i Vejle Kommune. I høringssvaret foreslås et område ved Sødover vest for Vejle udlagt som graveområde. Det er Region Syddanmarks vurdering, at et udlæg af graveområdet ved Ødis-Taps ikke vil være en forhindring for et evt. senere udlæg af et område ved Sødover.

Regionsrådets forslag til tillæg har, i henhold til §6a, stk.3 i råstofloven, været udsendt i offentlig høring i 8 uger i perioden 13. oktober - 9. december 2014. Der er til høringen modtaget 7 bemærkninger, den ene med 169 medunderskrivere.

Høringssvarene udtrykker dels bekymring for trafiksituationen og indeholder dels supplerende oplysninger. De supplerende oplysninger i høringssvarene er taget til efterretning og indgår nu i beskrivelsen af området. Regionsrådets svar på de indkomne bemærkninger fremgår af hvidbogen til høringen, der kan ses på regionens hjemmeside.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i Regionsrådets samlede vurdering af udlægget af graveområdet.

5 Råstofplanlægning i Region Syddanmark

Råstofplan 2012 for Region Syddanmark, der blev vedtaget den 17. december 2012, er en plan for den fremtidige indvinding og forsyning med ler, sand, grus og sten i regionen. Den regionale råstofplan er en sektorplan, som kommunalbestyrelsen er bundet af i den kommunale planlægning og administration.

Råstofferne anvendes til byggeri, veje, diger og andre infrastrukturanlæg. Det betyder, at efterspørgslen på råstoffer følger udviklingen i byggeriet, som i de sidste år har svinget meget.

Råstofplanen indeholder i kapitel 2 en beskrivelse af regionsrådets strategi for indvinding og forsyning med råstoffer. Kapitel 3 beskriver det fremtidige behov for råstoffer. Strategien og behovsopgørelsen er udarbejdet på baggrund af råstoflovens formålsparagraf, redegørelsen for råstofforsyningen (kapitel 5) samt den udførte råstofkortlægning, der er beskrevet i kapitel 6 i råstofplanen.

Regionsrådet har således med vedtagelsen af Råstofplan 2012 fastlagt strategien for de kommende års forsyningsstruktur. Strategien kan opsummeres i to hovedpunkter:

- Regionens fire delområder: Sønderjylland, Sydvestjylland, Trekantområdet og Fyn skal være selvforsynende med sand, grus og sten
- Forsyningshorisonten indenfor graveområderne skal svare til efterspørgslen i to planperioder (24 år) i hvert af de fire delområder.

Ved udarbejdelsen af råstofplan 2012 lykkedes det ikke at opfylde målet om udlæg af graveområder til 24 års forbrug på Fyn og i Sydvestjylland. I Trekantsområdet er der kun akkurat balance mellem ressourcer og vurderet behov. Derfor har Regionsrådet tilkendegivet, at Region Syddanmark vil være indstillet på at udarbejde tillæg til råstofplanen med nye graveområder i planperioden i disse dele af regionen, hvis det dokumenteres, at der er en rimelig god råstofforekomst på arealet, og der ikke er væsentlig modstrid med andre interesser.

Forslaget til råstofplantillæg ved Ødis-Taps blev fremsat med udgangspunkt i ovenstående strategi.

6 Miljøvurdering af forslag til tillæg nr. 4 til Råstofplan 2012 (miljørapporten)

Tillæg nr. 4 til Råstofplan 2012 for et råstofgraveområde ved Ødis-Taps er fremsat på baggrund af den indsendte ansøgning. Tillægget omfatter et arealudlæg af et graveområde, hvor der vil kunne meddeles råstofindvindingstilladelse og et sæt retningslinjer, der er identiske med retningslinjerne i "Råstofplan 2012 for Region Syddanmark".

I henhold til lov om miljøvurdering skal der gennemføres en miljøvurdering af planer, der kan antages at kunne have en væsentlig indvirkning på miljøet, jf. lovbekendtgørelse 939 af 03.07.2013, § 3 stk. 1. Det følger af bekendtgørelsens bilag 3 pkt. 19, at råstofplanen, og dermed også tillæg til planen, skal miljøvurderes.

Når der udlægges nye graveområder, fx i et tillæg til råstofplanen, fastlægges rammerne for fremtidige tilladelser til projekter, der kan indebære en væsentlig indvirkning på miljøet. Udlægget af graveområdet skal derfor konkret inddrages i vurderingen af råstofplanen. En sådan konkret vurdering beskrives i denne miljørapport, der indgår som bilag til den samlede miljøvurdering af råstofplanen.

Udgangspunktet for miljøvurderingen er det brede miljøbegreb, som det fremgår af bilag 1 til lov om miljøvurdering. I henhold til kap. 7 stk. 2 skal miljøvurderingen indeholde oplysninger, der med rimelighed kan forlanges under hensyntagen til det trin i planhierarkiet, som planen befinder sig på.

Der er screenet efter bilag 2, og det konkluderes, at en særskilt behandling af området er nødvendig.

Der er foretaget en nærmere gennemgang efter punkterne i bekendtgørelsens bilag 1. Det konkrete område bidrager til at udmønte den overordnede strategi i Råstofplan 2012. Derfor vil en del af bilagets punkter være dækket af den samlede miljøvurdering af råstofplanen: Oplysninger om klimatiske effekter og materielle goder er således ikke aktuelt for udlæg af det enkelte graveområde, men indgår i den samlede miljøvurdering af råstofplanen. Pkt. c, d, e og f, i bilag 1 fordrer en konkret gennemgang af forholdene i området.

Relevant for det konkrete område er endvidere pkt. g, foranstaltninger for at begrænse eller opveje evt. væsentlige negative indvirkninger. Eventuelle foranstaltninger er beskrevet under hvert opslag. Foranstaltninger, der er afgørende for råstofindvinding i området, sammenfattes i forudsætninger for udlægning af graveområdet i tillæggets kapitel 4.

Barrierer for råstofindvinding i form af spredt bebyggelse, infrastruktur, beskyttede naturtyper og fortidsminder har betydning for råstofsagsbehandlingen. De vil i de fleste områder ikke ligge til grund for afgrænsning af råstofgraveområder, med mindre der er tale om en særlig stor koncentration af barrierer og beskyttede områder.

Råstofindvinding skal ske efter en godkendt grave- og efterbehandlingsplan og på en række vilkår, der fastlægges i tilladelsen til det konkrete projekt. Det er derfor ikke muligt på nuværende tidspunkt at beskrive den konkrete indvinding i detaljer. I det følgende beskrives råstofindvinding derfor i generelle vendinger. Indholdet i miljøvurderingen forudsætter således i princippet de vilkår, der nor-

12

malt indgår i en råstoftilladelse, og som har til formål at hindre forurening, miljøbelastning og gener for naboer til råstofgrave.

Den nuværende miljøstatus og miljøforhold i området, der kan blive væsentligt berørte, er vist på de efterfølgende kort.

Nøgle til oplysninger der skal gives i henhold til § 7 i lov om miljøvurdering:

- Befolkningen og menneskers sundhed beskrives på kort 2 vedrørende beliggenhed af boliger og risiko for trafikulykker ved tung trafik til råstofgrave.
- Landskab, kulturarv og arkæologisk arv beskrives på kort 3 under landskabsinteresser (kirkeomgivelser og arkitektonisk arv er ikke aktuelt i relation til råstofindvinding).
- Internationale beskyttelsesinteresser, biologisk mangfoldighed, fauna og flora beskrives på kort 4 om naturinteresser.
- Vand og jordbund beskrives på kort 5 under vandmiljø.

De planlagte foranstaltninger i råstofplantillægget, der opvejer den negative påvirkning på miljøet som følge af råstofindvinding, omfatter afgrænsning af et konkret indvindingsområde, forudsætninger for udlægget og et sæt retningslinjer, der skal sikre råstofressourcerne og miljøbeskyttelsen på et overordnet niveau, svarende til Råstofplanens placering i planhierarkiet.

6.1 Ikke teknisk resumé af miljørapporten

Regionsrådet har modtaget ansøgning om udvidelse af et råstofgraveområde mellem Ødis og Taps i Kolding Kommune.

Det ansøgte er vurderet i forhold til de oplysninger, der i henhold til lov om miljøvurdering skal gives under hensyntagen til råstofplanens placering i planhierarkiet.

Udlæg af et graveområde i et tillæg til råstofplanen vil ikke i sig selv påvirke miljøet. Inden en råstof-indvinding kan påbegyndes i et udlagt råstofgraveområde, modtager regionen en ansøgning fra en råstofentreprenør og/eller lodsejer. På baggrund af denne skal regionen meddele tilladelse på en række nærmere bestemte vilkår. Gennem vilkår for indvindingen og efterbehandlingsplaner mindskes den negative påvirkning af natur og landskab. Først når råstofgravning påbegyndes, sker der en påvirkning af miljøet.

Det forventes, at kvaliteten af råstofferne på det foreslåede areal er omtrent lige så god som de råstoffer, der på nuværende tidspunkt indvindes flere steder i Kolding Kommune.

Det foreslåede areal er velbeliggende i forhold til transportveje til og fra området, da der er direkte udkørsel til Ødisvej og derfra er der kort afstand til landevejen mellem Kolding og Christiansfeld og motorvejen. Ved tilslutningen til landevejen passerer Ødisvej gennem landsbyen Taps.

Der er registreret seks boliger indenfor 100 meter fra det miljøvurderede område. To af disse boliger tilhører ejerne af de foreslåede matrikler. Den bolig er fjernet i 2010.

Langs den østlige afgrænsning af det foreslåede areal, findes et beskyttet dige. Diget kan beskyttes gennem vilkår om afstand i en evt. gravetilladelse.

Grundvandsspejlet optræder i enkelte af de borer, der er udført for at undersøge råstofferne. Det primære vandspejl skønnes at ligge 20-25 meter under terræn. Ansøger har oplyst, at der ikke forventes gravning under grundvandsspejlet.

Arealet ligger i et område med særlige drikkevandsinteresser, men uden for aktuelle indvindingsoplande. Det vurderes, at grundvandet kan beskyttes ved for eksempel efterbehandling af graveområdet til ekstensivt landbrug, skov eller natur uden brug af pesticider og gødningsstoffer.

Området kan bidrage til råstofforsyningen i Kolding og Vejen Kommuner, hvor der er mangel på især grove materialer.

Alternativt kan forsyningen ske fra råstofgrave i nærheden, bl.a. ved Stepping ca. 5 km mod sydvest ved Seest ca. 11 km mod nord eller med materialer indskibet til Kolding Havn.

6.2 Råstofindvinding

Kort 1 viser 5 boringer, som ansøger har fået udført på matr.nr. 1h Brænore By, Taps. Der er derudover foretaget 6 boringer på matr.nr. 1d Brænore by, Taps. Den præcise placering af disse 6 boringer er ukendt. Der vises desuden terrænkurver og grundvandspotentialet (overfladen af det primære grundvandsmagasin).

Det miljøvurderede areal ligger på toppen af et bakkedrag, som skråner ned mod alle sider. Terrænet falder i en afstand på ca. 1000 m mod nord til ca. 30 m under bakketoppen (ved Fovså). Mod øst, syd og vest falder terrænet ca. 10 m.

De 5 boringer, der er stedfæstede, har en dybde på 10 - 17 m. Råstofforekomsten består af fint og mellemgroft sand med svagt grusede lag, stedvis med gruslag, stærkt grusede eller grusede sandlag. Der optræder forholdsvis begrænsede ler- og siltlag, dog er der truffet mere end 4 m ler i en af boringerne på matr.nr. 1d Brænore by, Taps. Alle boringerne ender i sandlag.

I enkelte boringer er der truffet et sekundært vandspejl 5-10 meter under terræn. Det primære vandspejl skønnes at ligge 20-25 meter under terræn.

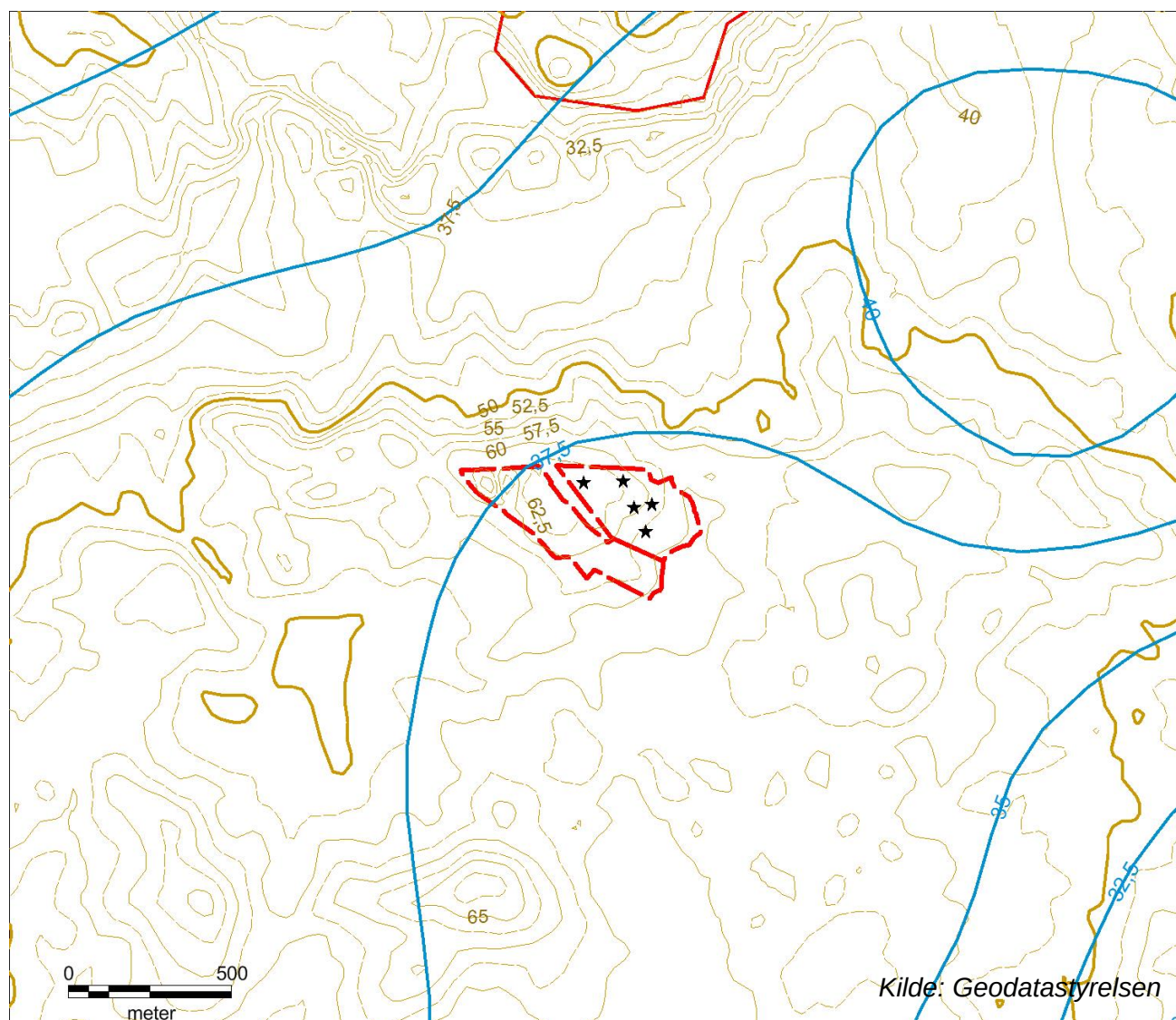
Ødis-Taps; Kolding Kommune	
Areal (ha)	16
Sand, grus og sten i alt (1000 m ³)	1.360
Grus og sten > 2 mm (1000 m ³)	250
Mangel på grus og sten > 2 mm i Trekantområdet iflg. Råstofplan 2012 (1000 m ³)	Balance
Relevans for forsyningen	Relevant for forsyningen i Kolding og Vejen Kommune
Bemærkninger	Der har tidligere været indvundet på den ene matrikel. Genoptagelse af indvindingen forudsætter at området udlægges som graveområde.

Der har før 1945 og frem til ca. 1954 været indvinding på matr.nr. 1t Brænore By, Taps, som ligger mellem de to matrikler. Endvidere har der mellem 2006 og 2008 været en større indvinding uden tilladelse på matr.nr. 1d Brænore By, Taps. Kolding Kommune har meddelt et standsningspåbud.

De forelagte resultater af undersøgelserne på områderne tyder på, at kvaliteten - målt på indholdet af grove materialer (> 2 mm) – ikke adskiller sig væsentlig fra kvaliteten i andre råstofforekomster i Kolding Kommune og Trekantområdet.

Tidligere indvindingsaktiviteter på den vestlige del af det miljøvurderede område
Foto: Karin Fynbo

Kort 1. Råstoffer

Signaturer

Forslag til graveområde	Eksisterende råstofgrav
Eksisterende råstofgraveområde	Terrænkurve
Råstofinteresseområde	Grundvandspotentiale
	Boring

6.3 Bebyggelse og infrastruktur

Der er registreret seks boliger indenfor 100 meter fra det miljøvurderede område. To af disse boliger tilhører ejerne af de ansøgte matrikler – den ene har været fjernet siden 2010.

Det miljøvurderede område er beliggende med direkte udkørsel til Ødisvej og herfra ca. 3 km til hovedlandevejen mellem Kolding og Christiansfeld. Der er ca. 7,5 km til nærmeste motorvejsstilkørsel. Hvor Ødisvej tilsluttes landevejen ligger landsbyen Taps.

Der er beplantning langs Ødisvej, som vil virke afskærmende for indblikket over området. Der er dog åbninger i beplantningen flere steder.

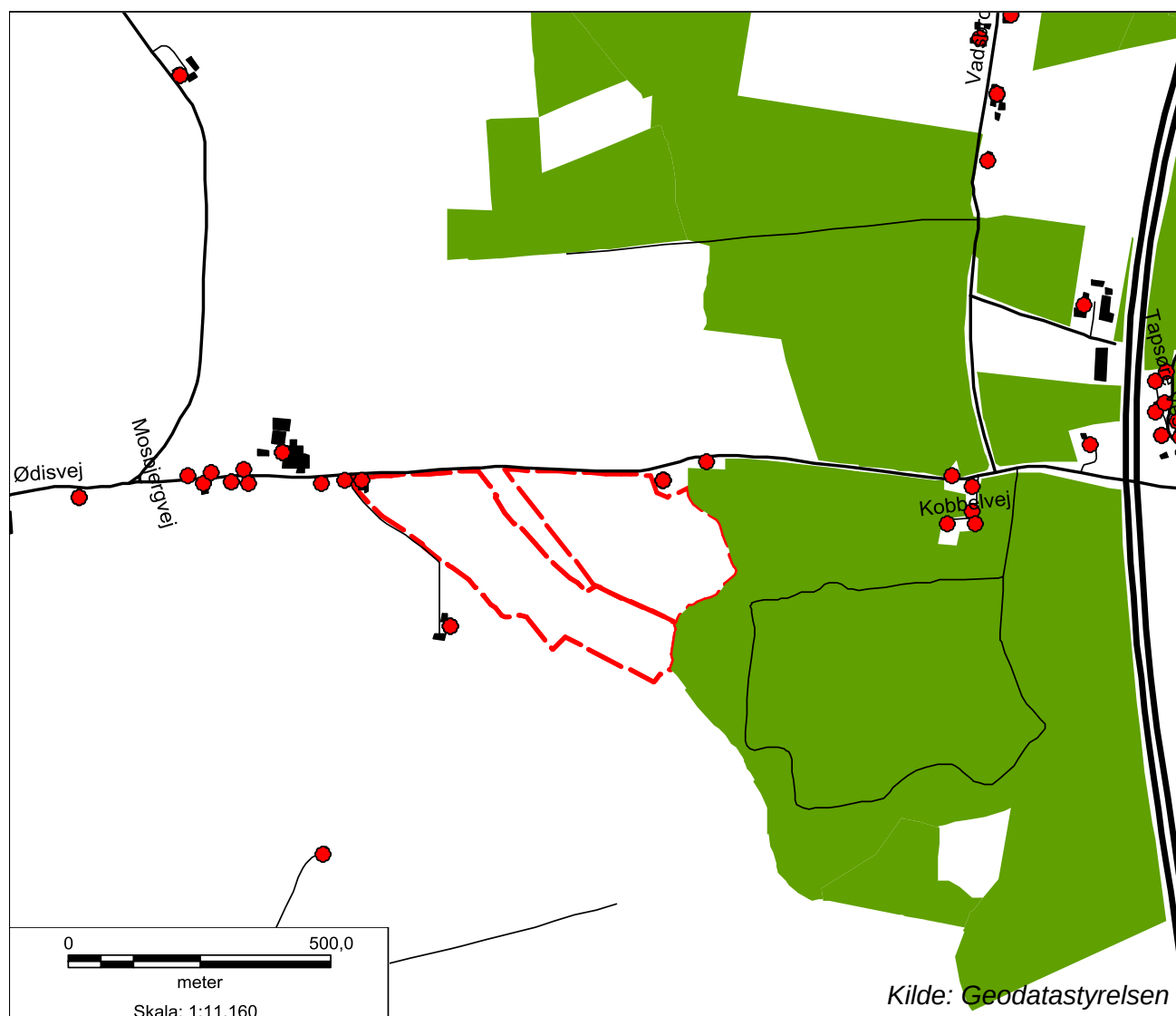
Levende hegn langs Ødisvej. Det miljøvurderede område findes til højre bag hegnet.

Foto: Karin Fynbo

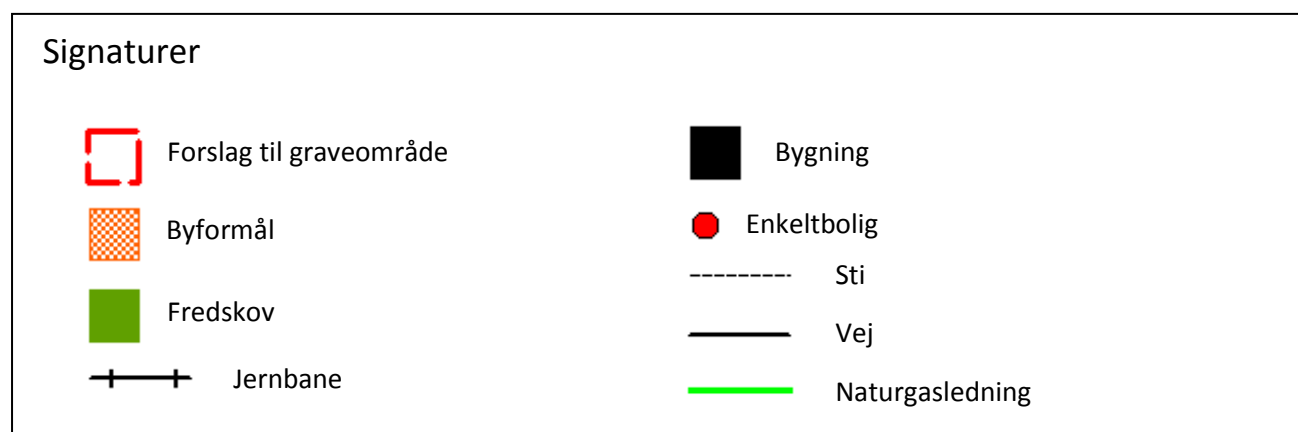

Spredt bebyggelse set mod nord fra Ødisvej.

Foto: Karin Fynbo

Kort 2. By og infrastruktur

6.4 Landskab og fortidsminder

Det miljøvurderede areal ligger på toppen af et bakkedrag, som skråner ned mod alle sider. Terrænet falder i en afstand på ca. 1000 m mod nord til ca. 30 m under bakketoppen (ved Fovså). Mod øst, syd og vest falder terrænet ca. 10 m.

Der er ikke registreret gravhøje indenfor det areale. Langs den østlige afgrænsning af det miljøvurderede område, findes et beskyttet dige. Det er Region Syddanmarks vurdering at beskyttelsen af diget kan tilgodeses gennem vilkår om afstand i en senere gravetilladelse.

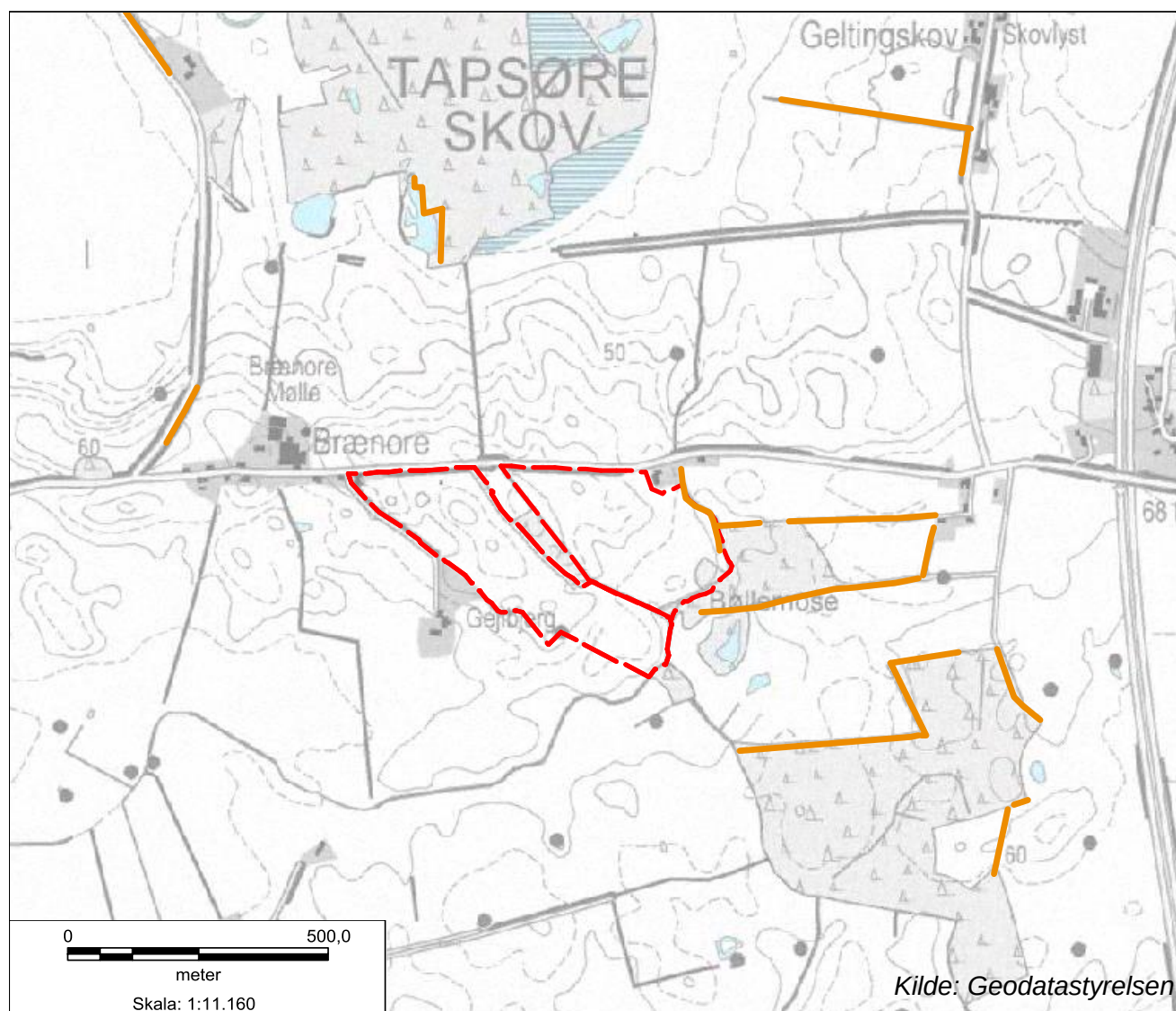
*Den østlige del af det miljøvurderede område set fra Ødisvej. Terrænet falder mod øst, syd og vest.
Foto: Karin Fynbo*

*Udsigt fra Ødisvej mod nordøst væk fra det miljøvurderede område. Vejen ligger på toppen af et bakkedrag.
Foto: Karin Fynbo*

Museum Sønderjylland, Arkæologi Haderslev oplyser at der omkring graveområdet er der registreret flere væsentlige fortidsminder. Nord for graveområdet - i og ved kulturarvsarealet omkring Dridekær Mose / Tapsøre skov - er der registreret adskillige offer- og bopladsfund fra ældre stenalder og

jernalder. Syd og sydøst for graveområdet er der registreret bopladser fra jernalder og middelalder samt en urnegravplads fra jernalderen og endelig et fund af en ringnål fra vikingetiden. Graveområdet er placeret højt i terrænet, tæt ved vand, og vi ved af erfaring, at man i forhistorisk tid foretrak netop en sådan beliggenhed, når man skulle anlægge sine bopladser. På den baggrund er det Museets vurdering, at der er høj risiko for, at træffe på væsentlige jordfaste fortidsminder ved jordarbejde på graveområdet – naturligvis fraregnet den del af matr. 1d, der er destrueret ved tidligere gravning. Museet anbefaler derfor en frivillig forundersøgelse af området, inden jordarbejdet går i gang.

Kort 3. Landskab og fortidsminder

Signaturer

Forslag til graveområde

Værdifuldt landskab

Kulturmiljø

Fredet område

Beskyttet jord- og stendige

Fredet fortidsminde

Beskyttelseslinje fortidsminde (100 m)

6.5 Naturinteresser

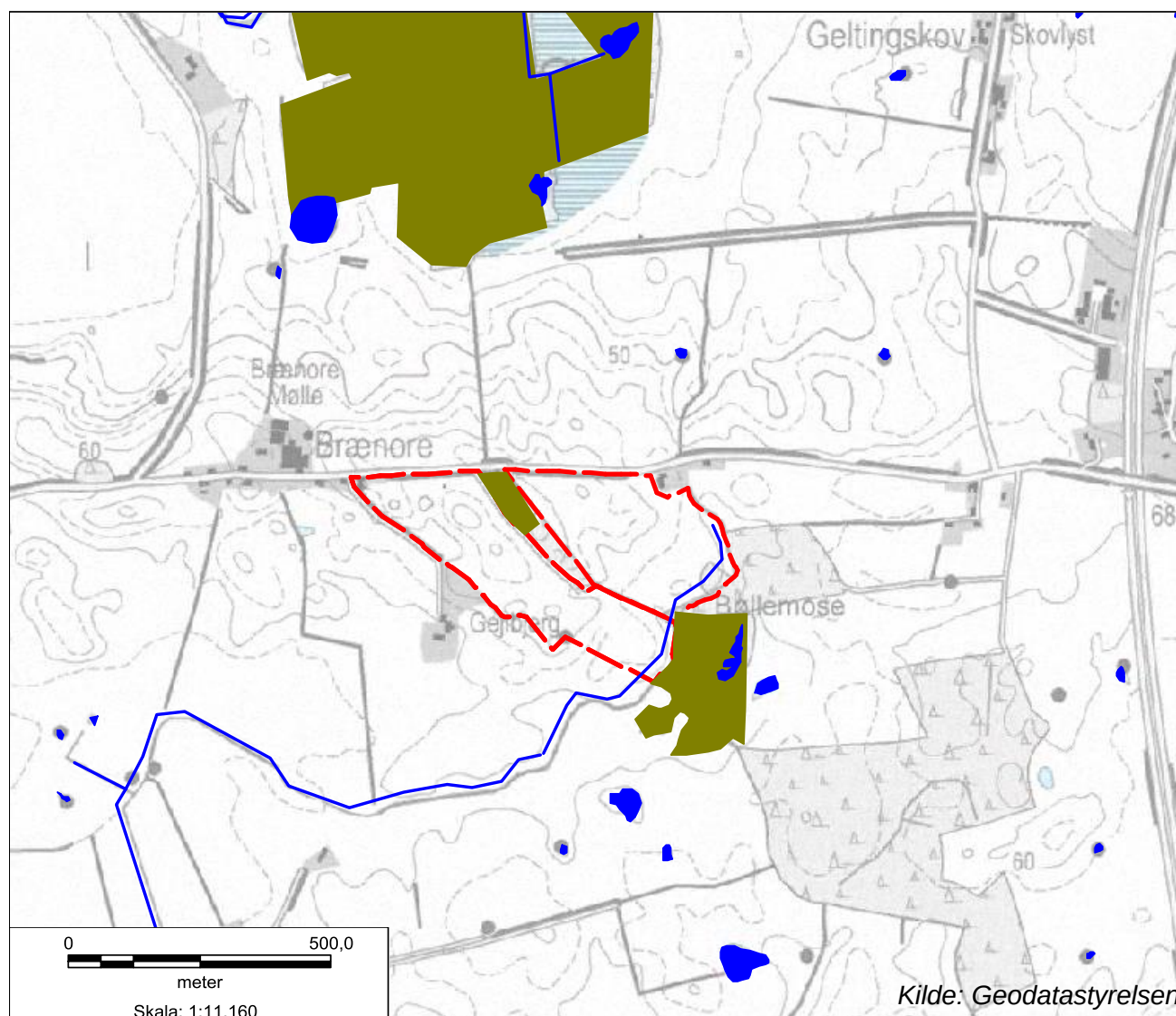
Det miljøvurderede areal anvendes i dag som landbrugsjord til dyrkning og afgræsning.

Langs den sydøstlige afgrænsning af området løber et vandløb, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Derudover er der ikke registreret natur, der er beskyttet i henhold til naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor graveområdet. Der foreligger ingen tilgængelige registreringer om Bilag IV-arter indenfor området. Bilag IV-arter er særligt beskyttede plante-og dyrearter, der er beskyttet i henhold til habitdirektivet.

Mellem de to matrikler og sydøst for det foreslåede areal er registreret to moseområder. Moseområdet mellem de to matrikler er formentlig et resultat af den historiske råstofgravning.

Det er Region Syddanmarks vurdering, at råstofgravning kan tilrettelægges således, at moseområderne og vandløbet ikke påvirkes negativt. Det kan fx ske gennem vilkår i gravetilladelsen om vandindvinding, afstand til naturlokaliteterne og gravedybder nær disse.

Der er i ansøgningen beskrevet, at der ikke forventes gravning under grundvandsspejl.

Kort 4. Naturinteresser

Signaturer

	Forslag til graveområde		Mose - §3
	Natura 2000 område		Overdrev - §3
	Eng - §3		Strandeng - §3
	Hede - §3		Sø - §3
			Vandløb - §3

6.6 Vandmiljø

Det miljøvurderede areal ligger centralt i grundvandskortlægningsområdet Christiansfeld, hvor Naturstyrelsen har afsluttet kortlægningen i 2013. Arealet ligger således i et område med særlige drikkevandsinteresser, men udenfor aktuelle indvindingsoplande. Ca. 150 meter vest for matr. Nr. 1d. er et indsatsområde for nitrat.

Kortlægningen har bl.a. omfattet geofysisk kortlægning, boringsregistrering, etablering af nye undersøgelsesboringer samt kemiske analyser, og på baggrund af disse data er der opstillet geologiske, kemiske og hydrologiske modeller.

Ifølge grundvandskortlægningen er det øverste sandmagasin ved det foreslåede areal beskyttet af et forholdsvis tyndt lerlag. De udførte råstofboringer viser dog, at lerlaget reelt er fraværende i det miljøvurderede område, hvorfor det øverste sandmagasin, som udgør råstofressourcen, må betegnes som sårbart. Imidlertid udgør det øverste sandmagasin ikke det primære grundvandsmagasin i området, selv om der nogle steder foregår vandindvinding fra dette magasin. Det dybereliggende primære magasin vurderes derimod at være beskyttet af mere end 15 m ler i det foreslåede område. Bortgravning af det øvre og ikke vandfyldte sandmagasin vurderes ikke at forøge sårbarheden af det primære grundvandsmagasin væsentligt, da sand alligevel ikke yder nogen beskyttelse.

Det foreslåede areal ligger tæt på et fra sydvest mod nordøst gående vandskel (fra Frørup mod Binderup), og det er derfor vanskeligt at afgøre strømningsretningen for det primære magasin på lokal skala. Nord for vandskellet strømmer vandet mod nord-nordvest, mens vandet strømmer mod øst-sydøst syd for vandskellet. Afstanden fra det foreslåede areal til nærmeste indvindingsopland (Aller Vandværk) er minimum 1500 m i strømningsretningen. Det vurderes derfor, at en fremtidig råstofindvining på det foreslåede areal ikke vil udgøre nogen risiko i forhold til de aktuelle vandindvindinger, og at mulighederne for placering af nye vandindvindinger indenfor det særlige drikkevandsområde ikke forringes væsentligt.

Det vurderes, at grundvandet kan beskyttes ved for eksempel efterbehandling af graveområdet til ekstensivt landbrug, skov eller natur uden brug af pesticider og gødningsstoffer.

Der er en ejendom med egen drikkevandsboring ca. 125 meter sydvest for det foreslåede areal. Derudover er der 5 ejendomme med private drikkevandsboringer ca. 1 km fra området.

Den umættede zones tykkelse er efter gravningen mindsket i forhold til før råstofgravningen, idet der er fjernet materiale. Hydraulisk vil det have den betydning, at opholdstiden i den umættede zone vil mindskes som følge af den kortere vej til grundvandsspejlet, men det vil fortsat være den meget længere opholdstid i de lerholdige dæklag over de primære grundvandsmagasiner, som vil være afgørende for den kemiske kvalitet af grundvandet.

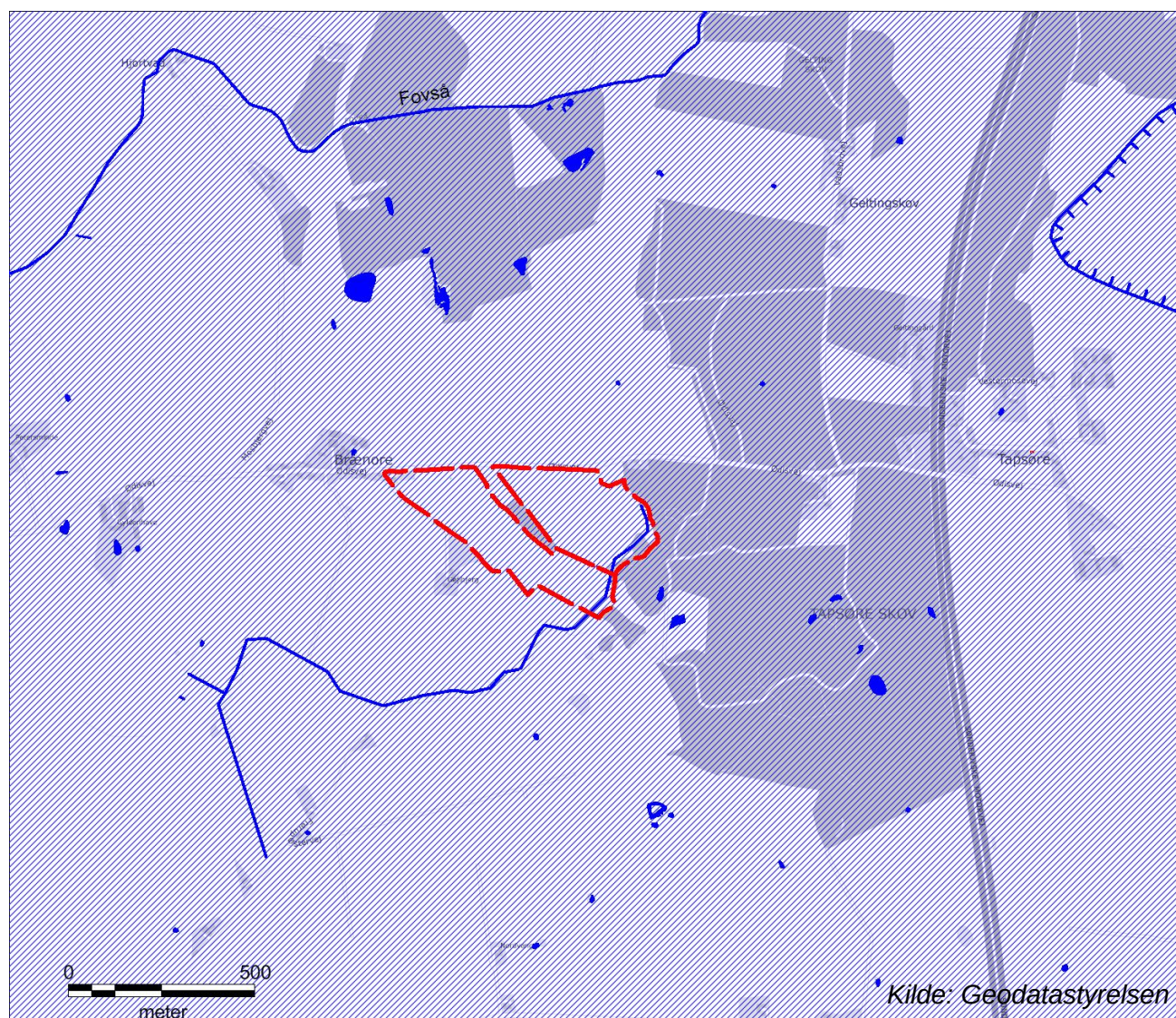
Ansøger oplyser, at der ikke forventes at skulle ske gravning under grundvandsspejl.

Kolding Kommune henstiller til, at en kommende råstofindvinding holdes i den umættede zone over grundvandsspejlet.

Mens råstofgravningen pågår, vil vegetationen i råstofgraven være sparsom, hvilket medfører at fordampning i vækstsæsonen vil mindskes. Både den mindskede overjordstykkelse og den mindskede fordampning kan medføre en øget grundvandsdannelse. Lidt afhængigt af geometrien af råstofgraven vil det også betyde en mindskning af overfladeafstrømning fra området. Fjernelsen af vegetationen vil godt nok øge overfladeafstrømningen, men idet overjorden er fjernet og der graves i området vil råstofgraven virke som dræn. Det vurderes, at den øgede grundvandsdannelse kun vil have meget lille indflydelse på vandbalancen under danske forhold.

Der bør stilles skærpede vilkår til drift af grusgrave inden for de særlige drikkevandsområder. Det betyder, at der ikke må tilføres materialer udefra, som medfører risiko for grundvandsforurening. Adgangsveje bør afspærres med bom, der forhindrer tilkørsel til området med affald udenfor arbejdstiderne. Der er gennem hele indvindingsperioden risiko for olieudslip m.v. fra maskiner og køretøjer i tilfælde af, at materiellet beskadiges. Brændstoftanke og pladser til tankning af maskiner skal derfor sikres mod udsivning af olie m.v.

Tilkørsel af rent jordfyld til råstofgrave er forbudt i henhold til Jordforureningsloven. Regionsrådet kan meddele dispensation fra forbuddet, hvis der ikke er risiko for forurening af grundvandet. Det Miljøvurderede område ligger som tidligere beskrevet i et særligt drikkevandsområde, hvor der normalt ikke gives dispensation. Arealerne er således beskyttet mod jordforurening, efter råstofindvinding er ophørt, gennem forbuddet mod tilkørsel af jordfyld

Kort 5. Vandmiljø

Signaturer

	Forslag til graveområde		Sø
	Særlige drikkevandsinteresser - OSD		Vandløb
	Drikkevandsinteresser - OD		Vandværksboring
	Indvindingsopland		V2-kortlagt jordforurening

6.7 Nul-alternativet

Nul-alternativet udgør den sandsynlige udvikling, hvis graveområdet ikke udlægges i råstofplanen.

Graveområdet forventes at bidrage til forsyningen i forsyningen i Kolding Kommune i Trekantområdet og Vejen Kommune i Sydvestjylland.

Hvis området ikke udlægges som graveområde, vil det betyde, at forsyningen med råstoffer fortsat skal ske fra andre grusgrave Vejen og Kolding Kommuner eller grusgrave i Sønderjylland. Det vil derfor også betyde større spredning af råstofindvindingen.

Alternativt kan forsyningen ske fra råstofgrave i nærheden, bl.a. ved Stepping ca. 5 km mod sydvest og ved Seest ca. 11 km mod nord eller med materialer indskibet til Kolding Havn.

Det foreslåede areal ligger i Trekantområdet, hvor der er balance mellem det forventede behov for råstoffer indenfor 24 år og ressourcerne i de udlagte graveområder. Beregningerne er dog forbundet med nogen usikkerhed. Derfor skønner regionen, at der kan opstå en mangelsituation i løbet af forsyningsperioden på 24 år. Som konsekvens heraf kan der også i Trekantområdet blive behov for at udlægge yderligere graveområder for sand, grus og sten. Hvis det foreslåede areal ikke udlægges, betyder det, at Regionsrådet skal finde råstoffer i andre områder, som ikke er kendt på nuværende tidspunkt. Regionsrådet foretager løbende kortlægning af råstofforekomster, og forslag til nye indvindingsområder vil blive fremlagt i kommende revisioner af råstofplanen eller som plantillæg.

Hvis arealerne ikke udnyttes til råstofgravning, vil de fortsat blive anvendt til landbrugsproduktion, tilpasset det fremtidige marked og med de miljøbeskyttende foranstaltninger, som fremtiden vil byde på.

6.8 Overvågning af de væsentlige miljøpåvirkninger

Udlæg af et graveområde vil ikke i sig selv bevirke ændringer i miljøtilstanden for området. Det sker først efter, at der er meddelt en indvindingstilladelse på en række vilkår, og efter at ansøger har startet aktiviteterne. Overvågning af råstofplanens bestemmelser sker gennem vilkår i tilladelser og efterfølgende tilsynsbesøg.

Regionen har fra 1. juli 2014 tilsynet med selve råstofindvindingen. I henhold til råstoflovens § 31 påser regionsrådet, at råstofloven og de regler, der er fastsat med hjemmel i loven, overholdes, at påbud eller forbud efterkommes, og at vilkår fastsat i tilladelser overholdes. Kommunen er myndighed i forhold til grundvand beskyttet natur, samt plante- og dyreliv. Tilsynsmyndigheden skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort, medmindre forholdet har underordnet betydning.